

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/24/2025
Identifikačné číslo spisu:	6124448521
Dátum vydania rozhodnutia:	12.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124448521.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobkyne AVA audit, spol. s r.o., so sídlom Lazovná 14614/71, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 034 819, zastúpenej advokátskou kanceláriou KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 648 892, proti žalovanej KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 414 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu j e Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom z 10. februára 2025 postúpil vec podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jej prejednanie. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“). Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že hoci sú strany sporu podnikateľmi, spor medzi nimi nemá obchodnoprávny charakter, pretože žalobcom uplatňovaný nárok vyplýva zo zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 381/2001 Z. z.“), a nie zo zmluvy, ktorú by strany sporu medzi sebou uzavreli. S poukazom na závery uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1VCdo/2/2024 z 12. novembra 2024 mal za to, že nejde o obchodnoprávny spor.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní veci dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.

3. Podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

4. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

6. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

7. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

8. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

9. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

10. Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa je vlastníčkou osobného motorového vozidla, ktoré bolo poškodené následkom stretu s iným osobným motorovým vozidlom iného vodiča, ktorého zavineným konaním došlo k predmetnej škodovej udalosti (ďalej len „škodca“). Škodca mal so žalovanou poisťovňou uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Z dôvodu poškodenia osobného motorového vozidla si žalobkyňa prenajala náhradné motorové vozidlo od spoločnosti Cruise s.r.o., so sídlom Karpatské námestie 10/A, 831 06 Bratislava - mestská časť Rača, IČO: 50 467 166 (ďalej len „prenajímateľ“) na obdobie od 6. do 31. mája 2024 (t. j. na 26 dní), a to za dennú sadzbu nájomného 46 eur. Prenajímateľ dňa 16. augusta 2024 vystavil žalobkyni za nájom náhradného motorového vozidla faktúru č. 2024027, splatnú dňa 30. augusta 2024, na sumu 1 196 eur. Žalovaná listom zo dňa 30. septembra 2024 oznámila žalobkyni, že ukončila šetrenie poisťovnej udalosti a priznáva poisťné plnenie vo výške 782 eur, ktoré poukazuje na účet prenajímateľa. Z oznámenia poisťovne je zrejme krátenie poisťného plnenia, keďže poisťovňa považovala za primeranú dobu nájomu 17 dní. Žalobkyni v dôsledku krátenia poisťného plnenia vznikla škoda vo výške 414 eur, ktorú si uplatnila podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní, pričom okrem istiny 414 eur žiadala priznať aj úroky z omeškania a náhradu trov konania.

11. Okresný súd Banská Bystrica ako súd kauzálny príslušný na upomínacie konanie (§ 2 zákona o upomínacom konaní) vydal dňa 30. decembra 2024 platobný rozkaz sp. zn. 4Up/2180/2024, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni do 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu istinu 414 eur s úrokom z omeškania 8,65 % ročne zo sumy 414 eur od 16. októbra 2024 do zaplatenia, alebo aby v tej istej lehote podala odpor. Ďalším výrokom bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobkyni (prostredníctvom jej právnej zástupkyne) náhradu trov konania vo výške 129,66 eura. Po podaní odporu žalovanou, žalobkyňa navrhla pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. V nadväznosti na uvedené Okresný súd Banská Bystrica postúpil spor

Mestskému súdu Bratislava III, o čom upovedomil sporové strany. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasí a tvrdí, že nejde o obchodnoprávny spor.

12. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR ide v posudzovanom prípade o majetkový spor o náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, a to konkrétne v podobe nákladov vynaložených poškodenou (žalobkyňou) na nájom náhradného motorového vozidla. Mestský súd Bratislava III pritom dôvodne namieta, že nejde o obchodnoprávny spor, ktorá skutočnosť by zakladala jeho kauzálnu príslušnosť na konanie. Pre založenie kauzálnej príslušnosti tohto súdu podľa § 22 písm. a) CSP je totiž nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OBZ“), prípadne spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 OBZ považovať za obchodný záväzkový vzťah, spravujúci sa ustanoveniami tretej časti OBZ. V predmetnej veci sa o takýto prípad nejedná, keďže nie je naplnený základný predpoklad podľa § 261 ods. 1 OBZ, a to, že ide o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, ak je pri jeho vzniku s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti. Pre naplnenie definície obchodnoprávneho sporu nepostačuje, že na strane žalobcu a žalovaného vystupujú obchodné spoločnosti, pretože dôležitá je aj právna povaha nároku, ktorý je uplatňovaný v súdnom konaní.

13. Najvyšší súd SR zdôrazňuje, že charakter právneho vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou je priamo určený vzťahom medzi škodcom a poškodenou, ktorý vzťah je vždy vzťahom občianskoprávnym, vyplývajúcim z ustanovení § 427 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“). Preto aj v predmetnom spore, v ktorom sa plnenia (nároku na náhradu škody) domáha poškodená voči poisťovateľovi škodcu, ide o nárok rýdzo občianskoprávny. Rozhodujúce je, že strany sporu medzi sebou neuzavreli žiadny zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Ich právny vzťah a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou OZ. Priamy nárok poškodeného proti poisťovateľovi vyplýva z § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., pričom je nerozhodné, či poškodený je podnikateľ alebo fyzická osoba - nepodnikateľ. Aj podľa názoru veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/2/2024 z 12. novembra 2024 obchodnoprávnym sporom nie je spor o náhradu škody medzi poškodeným a povinnou zmluvnou poisťovňou škodcu, vedený medzi takýmito stranami na základe osobitnej úpravy z ustanovenia čl. I § 15 ods. 1 vety druhej zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

14. S prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, nebolo možné v danom štádiu konania (pri nachádzaní príslušnosti súdu na konanie o spore) dospieť k inému záveru ako k tomu, že sa jedná sa o občianskoprávny spor, na ktorého prejednanie a rozhodnutie je podľa § 13 v spojení s § 15 ods. 1 CSP príslušný Mestský súd Bratislava IV ako všeobecný súd žalovanej právnickej osoby, v ktorého obvode sa nachádza jej sídlo. Keďže ide o spor o náhradu škody, do úvahy by prichádzala tiež osobitná miestna príslušnosť súdu (označovaná aj ako miestna príslušnosť daná na výber) podľa § 19 písm. b) CSP (podľa tohto ustanovenia by popri všeobecnom súde žalovanej bol na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody), avšak právo voľby medzi všeobecným súdom žalovanej a súdom uvedeným v § 19 CSP patrí žalobkyni, ktorá toto svoje právo nevyužila, keď v návrhu na pokračovanie v konaní podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní nekonkretizovala súd, ktorému má byť spor postúpený.

15. Na základe uvedeného dospel Najvyšší súd SR k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný a na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu je príslušný Mestský súd Bratislava IV podľa § 12 ods. 2, § 13 v spojení s § 15 ods. 1 CSP a § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.